

Załącznik nr 3

do Regulaminu szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK

ZASADY POSTĘPOWANIA EGZAMINACYJNEGO DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH PTTK MIEJSKICH I TERENOWYCH

1. Komisję Egzaminacyjną (Wojewódzkie Komisje Egzaminacyjne) do przeprowadzenia egzaminów sprawdzających kwalifikacje osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego, poszerzających swoje uprawnienia na zasadzie egzaminu eksternistycznego oraz starających się o przywrócenie uprawnień utraconych w wyniku okoliczności określonych w Rozdziale 6, § 42 ust. b i c Regulaminu szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK, powołuje Zarząd Główny PTTK na wniosek Komisji Przewodniczej ZG PTTK spośród osób rekomendowanych przez Zarządy Oddziałów po zasięgnięciu opinii jednostek regionalnych PTTK, a posiadających niezbędną wiedzę i doświadczenie przewodnicze.
2. Do egzaminu na uprawnienia przewodnika miejskiego lub terenowego może przystąpić osoba spełniająca następujące wymogi:
 - a. ukończyła 18 lat;
 - b. posiada wykształcenie co najmniej średnie;
 - c. nie była karana za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.
3. Egzamin przeprowadza zespół egzaminacyjny w składzie minimum 4-osobowym, w skład którego wchodzi: przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, przynajmniej dwaj członkowie zespołu i sekretarz zespołu. Każdorazowo skład zespołu egzaminacyjnego wyznacza i powołuje przewodniczący Komisji w porozumieniu z organizatorem szkolenia. Sekretarzem zespołu jest przedstawiciel organizatora szkolenia bez prawa egzaminowania.
4. Egzamin, o którym mowa w pkt. 1 składa się z:
 - a. części teoretycznej (test oraz część ustna),
 - b. części praktycznej.
5. Część teoretyczna – test pisemny egzaminu odbywa się w wydzielonej sali w warunkach umożliwiających egzaminowanym samodzielną pracę. Salę dla części teoretycznej egzaminu wyznacza sekretarz komisji na terenie zaproponowanym przez organizatora szkolenia. Tam również odbywa się część ustna egzaminu.
6. Część praktyczna egzaminu przeprowadzana jest w terenie w ciągu jednego dnia. Objazd egzaminacyjny powinien obejmować wybrane fragmenty z obszaru dużego miasta, obszar mniejszego miasta, wybrane fragmenty z obszaru województwa, powiatu, regionu, obszar gminy, trasę turystyczną. Autokar na trasie egzaminacyjnej zapewnia organizator szkolenia.
7. Komisja Egzaminacyjna opracowuje przed każdym egzaminem:
 - a. co najmniej dwa zestawy testów (egzamin pisemny),
 - b. zestawy pytań na egzamin ustny w ilości przekraczającej o 20% ilość uczestników przystępujących do egzaminu ustnego,

- c. co najmniej trzy propozycje tras egzaminacyjnych (egzamin praktyczny),
 - d. propozycje zadań sprawdzających (egzamin praktyczny).
8. Pytania testowe powinny w sposób proporcjonalny obejmować zakres materiału przewidzianego programem szkolenia.
 9. Pytania ustne powinny obejmować najważniejsze zagadnienia z zakresu objętego programem szkolenia i umożliwić swobodną samodzielną wypowiedź egzaminowanemu. Zagadnienia te to: topografia terenu (szczegółowa), historia terenu objętego egzaminem, zabytki i ich elementy architektoniczne z terenu objętego egzaminem, etnografia terenu, zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, metodyka pracy przewodniczej.
 10. Zadania do wykonania w terenie w trakcie egzaminu praktycznego powinny obejmować: poprawność pracy z mikrofonem, poprawność współpracy z kierownicą, znajomość terenu, metodykę prowadzenia grupy w określonych warunkach, pracę z mapą turystyczną i planem miasta, sposób narracji.
 11. Przed wejściem na salę egzaminacyjną osoba przystępująca do egzaminu jest obowiązana okazać sekretarzowi komisji:
 - a. dowód tożsamości,
 - b. potwierdzenie wniesienia opłaty egzaminacyjnej.Niespełnienie w/w wymagań przez kandydata skutkuje niedopuszczeniem do egzaminu.
 12. Przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu sekretarz komisji wydaje osobom egzaminowanym przygotowane druki arkuszy odpowiedzi oznaczone kodem, a przewodniczący zespołu egzaminacyjnego wyjaśnia szczegółowe zasady egzaminu podając:
 - sposób wypełniania arkusza odpowiedzi,
 - zakres, formę i czas trwania egzaminu,
 - sposób udzielania odpowiedzi i dokonywania poprawek,
 - kryteria oceny egzaminu,
 - informacje o zakazie posługiwania się wszelkimi pomocami,
 - opuszczania sali bez zgody komisji.
 13. Egzamin teoretyczny składa się z dwóch części, gdzie każda część oceniana jest osobno:
 - a. pisemnej,
 - b. ustnej.
 14. Część pisemna obejmuje przeprowadzenie testu zawierającego 30 różnych pytań (materiał objęty programem szkolenia). Każde pytanie testu zawiera 3 warianty odpowiedzi oznaczonych literami „a”, „b”, „c” i tylko jedną odpowiedź prawidłową. Odpowiedzi prawidłowe osoba egzaminowana powinna oznaczyć w odpowiedniej rubryce arkusza egzaminacyjnego. Warunkiem uzyskania przez osobę egzaminowaną wyniku pozytywnego jest zdobycie co najmniej 20 punktów, przy czym każde pytanie testowe jest oceniane następująco: odpowiedź prawidłowa – 1 punkt, odpowiedź nieprawidłowa lub jej brak – 0 punktów.
Uzyskanie wyniku 20 i więcej punktów umożliwi osobie egzaminowanej przystąpienie do części ustnej. Po podliczeniu punktów uzyskanych przez osoby egzaminowane podczas testu, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego podaje wyniki egzaminu pisemnego i przedstawia listę osób dopuszczonych do części ustnej. Czas trwania testu wynosi 45 minut. Egzaminowany może po uzyskaniu zgody przewodniczącego zespołu oddać wcześniej test i wyjść z sali bez możliwości powrotu i dalszego rozwiązywania testu.
 15. Po egzaminie pisemnym w obecności zespołu egzaminacyjnego oraz osób egzaminowanych dokonuje się losowania trasy egzaminacyjnej. Ustala się, że po

zrealizowaniu ok. 2/3 godzin szkolenia, sekretarz Wojewódzkiej Komisji Egzaminacyjnej podaje kierownikowi szkolenia zestaw przynajmniej 3 tras egzaminacyjnych, z którymi ten ostatni zapoznaje uczestników szkolenia. Spośród tych 3 tras, po części pisemnej egzaminu, dokonuje się losowania jednej trasy, na której zostanie przeprowadzony egzamin praktyczny.

16. Część ustna egzaminu polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie. Każdy z zestawów składa się z trzech pytań. Osoba egzaminowana ma 15 minut na przygotowanie się do odpowiedzi oraz 15 – 20 minut na swobodną odpowiedź. Podczas przygotowywania się nie można korzystać z map i innych źródeł.

Osoba egzaminowana obowiązana jest odpowiadać według kolejności pytań zamieszczanych w wylosowanym zestawie. Każdy egzaminator ocenia odrębnie odpowiedź na poszczególne pytania, przyznając od 1 do 5 punktów za odpowiedź prawidłową i 0 punktów za odpowiedź nieprawidłową lub brak odpowiedzi. Warunkiem uzyskania wyniku pozytywnego z części ustnej jest uzyskanie oceny pozytywnej stanowiącej średnią arytmetyczną ocen przyznawanych przez wszystkich członków zespołu egzaminacyjnego. Za ocenę pozytywną uważa się uzyskanie co najmniej 9 punktów oraz nieotrzymanie za żadne pytanie 0 punktów od któregośkolwiek z egzaminatorów. Uzyskanie wyniku pozytywnego umożliwia osobie egzaminowanej przystąpienie do egzaminu praktycznego. Wyniki części ustnej oraz komunikaty organizacyjne, dotyczące egzaminu praktycznego, podaje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego. Po zakończeniu części ustnej sporządzany jest protokół z przebiegu egzaminu.

17. Część praktyczna egzaminu trwa jeden dzień i obejmuje przejazd po wylosowanej trasie. Trasa egzaminu rozpoczyna się od miejsca wyznaczonego przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego. Egzamin praktyczny obejmuje sprawdzenie umiejętności wykonywania elementów pracy przewodnika: przejazd autokarem i w jego trakcie przekazywanie informacji krajoznawczych, oprowadzanie po obiektach leżących na trasie, przejście fragmentem szlaku turystycznego lub trasy turystycznej w mieście z poprawnym przekazem przewodnickim, poprawność językową wypowiedzi, poprawność pracy z mikrofonem, poprawność współpracy z kierowcą, znajomość terenu, pracę z mapą turystyczną i planem miasta.

Podczas przejazdu autokarem ocenie podlegają: sposób przedstawienia siebie i osób obsługi, współpraca z kierowcą, orientacja w terenie, sposób opisu mijanych obiektów, poprawność posługiwania się mikrofonem, poprawność posługiwania się językiem polskim.

Podczas zwiedzania obiektów turystycznych na trasie ocenie podlegają: sposób formowania grupy marszowej, panowania nad nią pod względem bezpieczeństwa, zasady zachowania się przewodnika podczas przechodzenia przez jezdnię, zasady zwiedzania obiektów sakralnych, muzealnych itd.

Podczas przejść pieszych po szlakach turystycznych ocenie podlegają: zasady formowania grupy marszowej, tempo marszu, informacje krajoznawcze, znajomość topograficzna terenu, sposób prezentowania panoram, udzielanie pierwszej pomocy, zasady zachowania na szlaku.

Podczas przejść po trasach turystycznych w mieście ocenie podlegają: zasady formowania grupy wycieczkowej, tempo zwiedzania, informacje o obiektach na trasie, sposób prezentowania zabytków i panoram miejskich, udzielanie pierwszej pomocy, zasady zachowania na trasie wycieczki.

Kolejność przystępowania do egzaminu ustala przewodniczący zespołu egzaminacyjnego. Ilość podejść egzaminacyjnych ustala zespół egzaminacyjny, biorąc pod uwagę konieczność pełnego poznania wiedzy i umiejętności egzaminowanego.

Każda rezygnacja z przystąpienia do egzaminu oznacza 0 punktów za zadanie u wszystkich egzaminatorów.

W czasie egzaminu egzaminowany nie może korzystać z materiałów pomocniczych, dopuszcza się korzystanie z mapy terenu lub planu miasta.

Jeżeli zespół egzaminacyjny stwierdzi, że jest w stanie ustalić wiarygodny wynik egzaminu, może w dowolnym momencie egzamin zakończyć.

Ocenia się trzy zadania:

1. Praca przewodnika w autokarze turystycznym,
2. Praca przewodnika poza autokarem i poza obiektem – w terenie/mieście,
3. Praca przewodnika w obiekcie (muzeum, kościół, synagoga itp.).

Każdy egzaminator za każde z tych trzech zadań przyznaje:

- od 1 do 5 punktów za zadanie wykonane poprawnie,
- 0 punktów za zadanie wykonane niepoprawnie lub niewykonane.

Egzamin uważa się za zdany, jeśli egzaminowany uzyska u każdego egzaminatora co najmniej 9 punktów i nie uzyska u żadnego z egzaminatorów 0 punktów za żadne zadanie.

Wyniki egzaminu praktycznego podaje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego po jego podsumowaniu. Po zakończeniu części praktycznej sporządzany jest protokół z przebiegu egzaminu.

18. Osobie, która zdała egzamin praktyczny z wynikiem pozytywnym, wydaje się świadectwo zdania egzaminu, podpisane przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.
19. W egzaminie mają prawo uczestniczyć w charakterze obserwatorów osoby upoważnione przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej i organizatora szkolenia.
20. Osoba, która nie zdała którejś części egzaminu, może wystąpić o ponowne dopuszczenie do zdawania niezdanej części egzaminu po upływie minimum 30 dni od dnia, w którym ogłoszono wyniki egzaminu.
21. Egzamin dla kandydatów na przewodników turystycznych może się odbyć, jeśli zgłosi się co najmniej 10 osób chętnych. Można przeprowadzać egzamin łączony, tj. wspólnie dla:
 - a. kilku gmin i powiatów,
 - b. regionów, powiatów i gmin,
 - c. województwa, regionów, powiatów i gmin,
 - d. województwa i miast,
 - e. kilku miast mniejszych.
22. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi zasadami mają zastosowanie postanowienia Regulaminu szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK.